

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.124/2012/9. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a **2013. január hó 23.** napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Ítéletet:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 21.B.860/2011/49. számú ítéletét ***megváltoztatja.***

A vádlott cselekményét emberölés bűntette kísérletének (Btk. 166. § (1) bekezdés és (2) bekezdés d) és i) pontja) minősíti.

A szabadságvesztés büntetést 7 (hét) év fegyházbüntetésre súlyosítja.

Az előzetes fogvatartásban töltött időt 2012. január 9. napjáig rendeli beszámítani.

Az eljárás során lefoglalt bűnjeleket a BRFK bűnjelkezelője kezeli, a 10. tétel alatti bűnjelet T.275/2010. számon.

Az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség összege helyesen 604.383.- (hatszáznégyezer-háromszáznyolcvanhárom) forint.

A vádlott születési helye: M.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 10.320.- (tízezer-háromszázhusz) forint bűnügyi költséget a vádlott viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

Az elsőfokú bíróság ítéletében a vádlottat testi sértés bűntette [Btk. 170. § (6) bekezdés I. fordulata] miatt 5 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. a vádlott szülői felügyeleti jogát az 1997. március 18. napján született a sértett vonatkozásában megszüntette. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész téves minősítés miatt és a büntetés súlyosításáért, a vádlott enyhítésért, a védő enyhítés és a vádlottat terhelő bűnügyi költség összegének mérséklése érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Főügyészség a fellebbezés írásbeli indokolását tartalmazó, 2012. január 10. napján kelt Bf.32267/2010. számú írásbeli beadványában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság eljárása, bizonyítékértékelő tevékenysége megfelelő volt, indokolási kötelezettségét is teljesítette, a megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól.

A tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, azonban cselekményét tévesen minősítette életveszélyt okozó testi sértés büntetéként.

Kétségtelen, hogy a forrásban lévő víz nem tipikus eszköze az emberölésnek, de az ügyészség álláspontja szerint az 5 liter forró víz sértett felső testére öntése mindenképpen alkalmas a halálos eredmény előidézésére. A test bőrfelülete életfontosságú szerv, amelynek nagyobb területű égése, az általános élettapasztalat szerint is, élet kioltására alkalmas. Mindezek alapján a vádlott tudatának a cselekmény elkövetésekor át kellett fognia, hogy a sértett a helyszínen, orvosi beavatkozás nélkül meghalhat, e lehetséges következménybe pedig a vádlott legalábbis belenyugodott, amit a cselekményt követő magatartása, közömbössége is bizonyít.

Az ügyészség vitatta az elsőfokú bíróság megállapítását, hogy a vádlott közömbössége egy depresszív, passzív állapot következménye. Ennek ellentmond, hogy a vádlott a cselekményt követően tevékeny volt, a fürdőszobába ment, ahol haját mosott, a helyszínre kiérkező rendőrökkel kommunikált. A vádlott a sértett állapota felől nem érdeklődött, sőt a II. számú tanú vallomása szerint a mentősök által ellátott fia mellett elhaladva kijelentette, hogy „dögölj meg!”.

A bíróság tévesen értelmezte a vádlottnak a cselekményt megelőző „most megdöglesz!” kijelentését akként, hogy az nem ölési szándékra utal, hanem egy felfokozott idegállapot következménye. Az elkövetés módja, az említett szóhasználat után történtek a kijelentés komolyságát támasztották alá.

Tény, hogy a sértett az elkövetett cselekmény idején még nem töltötte be a tizennegyedik életévét. Nem vitatható az sem, hogy a nagy testfelületen fellépő égési sérülés, az átlagost lényegesen meghaladó szenvedéssel járó, rendkívüli embertelenséggel véghezvitt ölési cselekmény, amely a különös kegyetlenséggel történő elkövetést megalapozza. A sértett halála a gyors, szakszerű orvosi ellátás miatt maradt el, ezért a cselekmény kísérleti szakban maradt. A vádlott cselekményének helyes minősítése a Btk. 166. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés d.) és i.) pont szerint minősülő, különös kegyetlenséggel, tizennegyedik életévét be nem töltött személy ellen elkövetett emberölés büntetéként a Btk. 16. § szerinti kísérlete.

A büntetés kiszabása körében indítványozta a Btk. 87. § (2) bekezdésének mellőzésével, hosszabb tartamú fegyházbüntetés kiszabását. Ennek indokaként előadta, hogy a büntetlen előélet - figyelemmel a cselekmény kiemelkedő tárgyi súlyára - csak csekély mértékben értékelhető a vádlott javára, ahogy a cselekmény kísérleti szakban megrekedése is, mivel befejezett kísérletről van szó, a halálos eredmény bekövetkezése a terheltől kívülről maradt el. Mivel a vádlott a cselekményt gyermeke sérelmére követte el, a családi állapot nem tekinthető enyhítő körülménynek. Ezzel szemben a többszörös minősülés, a közeli

hozzátartozó sérelmére történt elkövetés, valamint a súlyos egészségromlás és maradandó fogyatékoság okozása súlyosító körülmény.

Mindezekre figyelemmel indítványozta az ítélet megváltoztatását a minősítés és a büntetés kiszabása körében, egyebekben pedig annak helybenhagyását.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.691/2011/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a vádlott és védője fellebbezését nem tartotta alaposnak.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le, a cselekmény elbírálásához szükséges bizonyítékokat beszerezte. A bíróság indokolási kötelezettségének eleget téve, valamennyi bizonyítékot értékelési körébe vont, mérlegeléssel hibamentes tényállást állapított meg.

Az elsőfokú bíróság a tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, a cselekményt azonban tévesen minősítette életveszélyt okozó testi sértés büntettének.

Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy a minősítés eldöntésénél a 15. számú irányelvet kell figyelembe venni, és vizsgálni kell a vádlottnak a cselekményt közvetlenül megelőző magatartását, a cselekmény lefolyását és az azt követően tanúsított magatartását.

A cselekmény előzménye és lefolyása körében kifejtette, hogy nem kétséges, hogy a vádlott egy folyamatosan erősödő indulati állapotot követően valósította meg magatartását, mely indulati állapotra semmilyen méltányolható ok nem merült fel. Egy öngerjesztő folyamatról beszélhetünk, mely a sértett szidalmazásával kezdődött, majd hátának és arcának ütlegelésével, illetve a kisebb edényben lévő forró levesnek a sértettre öntésével folytatódott. Amennyiben a vádlott szándéka valóban egy indulat-levezetést szolgált volna, annak az önmagában is súlyos sérülés okozására alkalmas cselekvősséggel be kellett volna fejeződnie. Ezzel szemben a vádlott a „most megdöglesz!” kijelentést használta és közvetlenül ezután a nagy edényben lévő, forrásban lévő vizet közelről a sértettre zúdította.

Az ügyészség nem tartotta elfogadhatónak az elsőfokú bíróság okfejtését, mely szerint ez a kijelentés egy korábbi veszekedés folytán kialakult indulati állapot következménye volt, így annak „komolyságára” nem vonható le következtetés. Egyrészt semmilyen adat nem merült fel, hogy ez a kijelentés a vádlott részéről indulati állapotban egy bevett, gyakran elhangzó kijelentés lett volna, másrészt nem hagyható figyelmen kívül, hogy itt nem egy egymozzanatú cselekményről van szó, a „most megdöglesz!” kijelentés akkor hangzott el, amikor a vádlott már egy kisebb edényben lévő, forró levessel leforrázta a sértettet és a kijelentés után pedig egy olyan cselekmény következett, ami annak komolyságát mindenben alátámasztotta.

A szakértők által egyértelműen igazolt tény, hogy az adott mennyiségű forrásban lévő víz élet kioltására alkalmas volt, ezt az elsőfokú bíróság sem vonta kétségbe. Azon elsőbírói állásponttal kapcsolatban, miszerint az eszköz atipikus, az ügyészség kifejtette, hogy a forrázás, mint halál okozására alkalmas „fegyver” már történelmileg is ismert volt (e körben utalt arra, hogy az egri nők is forró vízzel leöntve verték vissza a támadókat), illetve hivatkozott arra, hogy a vádlott nem egy előre kitervelt emberölést hajtott végre, hanem indulatában a keze ügyébe eső első, élet kioltására alkalmas eszközt vette magához és használta. Ezért nincs

jelentősége annak, hogy a mosogatóban ott volt egy kés, melyet a vádlott ölési szándék esetén használhatott volna, hiszen a terheltet indulat vezérelte abban a cselekményében, amelynek során a sértett halálába is belenyugodott.

A vádlottnak az eseményt követő magatartásával kapcsolatban nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy pánikszerűen dermedt állapota miatt nem nyújtott segítséget súlyosan sérült gyermekének, nem értesítette a mentőket és a kislány állapota iránt közömbös volt. Ennek ellentmond, hogy a cselekményt követően racionális magatartást tanúsított, feltörölte a vizet, átöltözött. Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy ha a telefonálás nehezebbre esett volna, semmilyen akadálya nem lett volna, hogy a szomszédok segítségét kérje, mi több, pánikban is ez az első reakció.

A vádlott magatartása objektíve alkalmas volt emberélet kioltására és a vádlottnak mind a cselekmény során, mind az azt követően tanúsított magatartásából arra kell következtetni, hogy a sértett halálába belenyugodva cselekedett, így terhére a Btk. 166. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés d.) és i.) pontjai szerint minősülő, különös kegyetlenséggel, tizennegyedik életévét be nem töltött személy ellen elkövetett emberölés büntette kísérlete állapítható meg, melyet eshetőleg szándékkal hajtott végre.

A büntetés kiszabása körében értékelendő körülmények annyiban szorulnak pontosításra, hogy a 14. életévét be nem töltött személy sérelmére történt elkövetés nem súlyosító, hanem minősítő körülmény. Viszont az emberölés büntettének kétszeres minősülése súlyosító, ugyanakkor a kísérleti szak enyhítő körülményként értékelendő.

A kiszabott büntetés túlzottan enyhe, a gyermeke sérelmére, kétszeres minősítésű, élet elleni cselekményt megvalósító, de ténylegesen maradandó fogyatékoságot és súlyos egészségromlást okozó vádlott cselekménye még a kísérletre figyelemmel sem indokolja a büntetési tétel alsó határánál enyhébb büntetés kiszabását. Ezért a fő- és mellékbüntetés súlyosítását, és a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának fegyházban történő megállapítását indítványozta.

A nyilvános ülésen a főügyészség képviselője az átiratban foglaltakkal egyező indítványt tett.

A védő perbeszédében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság feltárta a bizonyítékokat, a tényállást is hiánytalanul és helyesen állapította meg. Nem osztotta az ügyészség álláspontját a cselekmény minősítése vonatkozásában. Kiemelte, hogy nem lehet figyelmen kívül hagyni azt, hogy a vádlottnak az esemény utáni tompult állapota hozzájárulhatott ahhoz, hogy ne tudja felmérni magatartása következményeit, hogy cselekménye halált is okozhat, vagy életveszélyes állapotot idézhet elő. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a lényeges tény, hogy a sértett is úgy nyilatkozott, hogy szerinte az édesanyja nem akarta megölni, nem tudta, hogy annyira forró a víz, valamint az édesanyja mondta neki, hogy menjen és hideg vízzel locsolja le magát.

A kihallgatott tanúk is akként nyilatkoztak, hogy a vádlott megfelelően gondoskodott a gyermekéről, nem feltételezik, hogy a gyermeket meg akarta volna ölni.

Mindezekre tekintettel akként foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a cselekményt életveszélyt okozó testi sértés büntettének.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az enyhítő körülmények közül kiemelt nyomatékkal értékelje a vádlott megbánó magatartását, valamint büntetlen előéletét és ezekre tekintettel a büntetés tartamát mérsékelje.

A vádlott felszólalásában - megismételve eddigi védekezését - arra hivatkozott, hogy véletlen baleset történt.

Az ügyészi fellebbezés alapos.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek eredményeként az ítélőtábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a részletes, minden körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat betartva, kellő alapossággal és körültekintéssel folytatta le, mely nemcsak a rendezett iratanyagból, hanem az áttekinthető jegyzőkönyvekből is nyomon követhető.

A bizonyítási eljárás során a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségnek is eleget tett, beszerzett minden olyan bizonyítékot, mely az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges. Leellenőrizte a vádlott védekezését, kihallgatott valamennyi tanút, akik vallomása az ügy eldöntése körében releváns adatot tartalmazott, szakértő bevonásával vizsgálta a sértett által elszenvedett sérüléseket, az ügyben szakvéleményt készítő szakértőket meghallgatta, illetve tárgyalás anyagává tette az okirati bizonyítékokat.

A szükséges és lehetséges körben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként feltárt bizonyítékok okszerű értékelésével megállapított tényállás alapvetően helytálló, azt az ügyész és a védelem részéről fellebbezési támadás nem is érte.

A tényállás a másodfokú bíróság megítélése szerint a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pont értelmében az iratok tartalma alapján kiegészítésre szorul, ugyanis az a Be. 351. § (2) bekezdés b.) pont II. fordulata alapján részben megalapozatlan, mert hiányos.

A másodfokú bíróság a tényállásba az ítélet 2. oldal első bekezdésbe **illeszti**, hogy a vádlott nem szenved alkoholbetegségben, nála másodlagosan, szorongásos tünetei talaján kialakult alkohol káros használata áll fenn. Évek óta szenved szorongásos állapotokkal és hangulatzavarral járó kevert szorongásos és depressziós zavarban, ez a betegsége nem vehető figyelembe beszámíthatóságot befolyásoló tényezőként (orvos-szakértői vélemény nyomozati iratok 585. oldal).

Az ítélet 2. oldal első bekezdést **kiegészíti** azzal, hogy a vádlott széles érdeklődési körrel, átlag feletti fejlettségű értelmi képességekkel rendelkezik. Dinamikus, indulatos, hiszteroid megnyilvánulások konfliktushelyzetekben, önérzetbeli sérülések esetén alakulhatnak ki, a helyzetnek nem megfelelő intenzitással, a

kellően nem feldolgozott feszültségei, az önértékelési labilitása miatt. Bizonyos konfliktushelyzetekben labilissá-indulatossá válik a magatartása, ennek személyiségfejlődési okai vannak. Adottságai miatt képes arra, hogy a cselekményt illetően élményszerű beszámolót tartson és arra is, hogy ezt fenntartsa. Mind a kritikus eseményekkel, mind pedig a fiával való kapcsolatát illetően énvédelmi célzatú, a konfliktusok intenzitását enyhítő jellegű információ-visszatartó stratégia valószínűsíthető (pszichológus szakértői vélemény nyomozati iratok 645-653. oldal).

A másodfokú bíróság a tényállásba az ítélet 2. oldal negyedik bekezdésbe **illeszti**, hogy a 13 éves sértett magassága 158,5 cm (rendőri jelentés nyomozati iratok 211. oldal).

A tényállás 2. oldal ötödik bekezdésbe **illeszti**, hogy a gáztűzhely mérete: 50x85x59 cm (helyszíni szemle jegyzőkönyv nyomozati iratok 63. oldal), illetve, hogy az 5 liter űrtartalmú teflon edényben a forrásban lévő vízben a tészta is benne volt (a sértett vallomása nyomozati iratok 407. oldal).

A tényállás 3. oldal első bekezdés első mondatot akként **pontosítja**, hogy a vádlott 11 óra körül ébredt fel és ment ki a konyhába, illetve a 3. oldal első bekezdés utolsó előtti mondatot akként, hogy a forrásban lévő vizet a tésztával együtt öntötte a sértetre (a sértett vallomása nyomozati iratok 407. oldal).

A tényállás 3. oldal második bekezdés első mondatot **kiegészíti** azzal, hogy a vádlott közben a padlót feltakarította, a tésztát a szemetes edénybe söpörte (jelentés nyomozati iratok 175. oldal, a vádlott gyanúsítottai vallomása nyomozati iratok 699. oldal).

A tényállás 3. oldal második bekezdést azzal **pontosítja**, hogy a sértett 11 óra 09 perckor hívta a 114-t, majd 11 óra 11 perckor a 105-t, 11 óra 14 perckor a 104-t, 11 óra 25 perckor az édesapját (nyomozati iratok 411. oldal).

A másodfokú bíróság a tényállásba az ítélet 3. oldal második bekezdésébe **illeszti**, hogy a Mentőszolgálat értesítése 11 óra 31 perckor történt meg a sértett édesapjának a telefonjáról. A mentők a helyszínre 11 óra 39 perckor érkeztek, a lakásból 12 óra 25 perckor indultak el (Mentőszolgálat átirat és esetlap nyomozati iratok 215-217. oldal).

A fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában a Be. 258. § (3) bekezdés d.) pont alapján részletesen és irat hűen tartalmazza a bizonyítékok számbavételét. Az elsőfokú bíróság az ítélet 25-33. oldalán a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Be. 78. § (3) bekezdésében írtaknak megfelelően, egyenként és összességében értékelte is. Meggyőző érveléssel, kimerítő alapossággal, példásan számot adott

arról, hogy miért adott hitelt a sértett és a tanúk vallomásának, illetve a vádlott védekezését milyen indokokkal vetette el.

A tényállás a bizonyítékoknak a logika és ésszerűség szabályainak megfelelő, okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban, törvényesen alapította - a vádlott tagadásból álló védekezésével szemben - elsődlegesen a sértett vallomásra, aki mind a nyomozás során, mind a bírósági tárgyaláson azonos tartalmú, következetes vallomást tett, melyet az egyéb bizonyítékok is alátámasztottak.

A törvényszék részletesen feltárta a cselekményt megelőző időszak eseményeit, foglalkozott a vádlott és gyermeke között fennálló hozzátartozói kapcsolattal és azzal, hogy annak feszültté válásában milyen okok játszottak szerepet. Iratszerűen rögzítette a tényállásban, hogy az édesanya alkoholproblémái és a háztartási feladatok elhanyagolása miatt közöttük több alkalommal konfliktus alakult ki, ennek ellenére a gyermek még édesapjának sem panaszkodott, sőt inkább védte őt a környezete előtt is (sértett vallomása nyomozati iratok 425. oldal, tanú3 vallomása bírósági iratok 49. számú jegyzőkönyv 5. és 7. oldal, tanú4 vallomása nyomozati iratok 481. oldal).

A tanúvallomások értékelése alapján helyesen állapította meg az ítélet 27. oldal harmadik bekezdésében, hogy a vádlott nem akarta már fiát tovább nevelni, ennek jóval az események előtt már hangot adott (sértett vallomása nyomozati iratok 425. oldal) és ezt közvetlenül az események után is kijelentette tanú2 és a II. számú tanúk előtt (nyomozati iratok 455. és 499. oldal).

Helyes érveléssel vetette el a férfidominanciára vonatkozó vádlotti hivatkozást is.

A rendelkezésre álló orvosi iratok alapján az indokolásban (elsőfokú ítélet 29. oldal első bekezdés) helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott korábban állt orvosi kezelés alatt alkoholproblémák miatt, ezt a lényeges tényt azonban a személyi körülmények körében nem rögzítette. Ezt a másodfokú bíróság a nyomozati iratok 585. oldalán található, az elsőfokú bíróság által is elfogadott orvos-szakértői véleményt figyelembe véve, az elmeállapotára vonatkozó megállapítások közé beemelte. Illetve a pszichológus szakértői vélemény (nyomozati iratok 645-653. oldal) alapján e részt kiegészítette a vádlott értelmi képességére, érzelmi-indulati életére és a cselekmény rekonstruálására vonatkozó szakértői megállapításokkal is.

Az elsőfokú bíróság részletesen vizsgálta a vádlottnak a jelen esemény előtti alkoholfogyasztását, helyesen következtetett arra, hogy az esemény megtörténtekor poszt-alkoholos állapotban volt.

A cselekmény lefolyását illetően az ítélet 30-32. oldalán részletesen elemezte a vádlott és a sértett vallomását, valamint az igazságügyi orvos-szakértői véleményeket. Rámutatott a vádlotti vallomás ellentmondásaira és helyes érveléssel fejtette ki, hogy miért a sértett vallomását fogadta el, mely szerint nem véletlen baleset történt. E körben az elsőfokú bíróság indokolása az alábbiakkal egészítendő ki:

A vádlotti vallomás szerint reggel 8 órakor már ébren volt, 11 óráig teregetett, pakolászott, a szennyest szedte össze. Ezzel szemben a sértett akként nyilatkozott, hogy édesanyja a felébredése után azonnal számon kérte, hogy hova lett az alkohol, a vita is emiatt alakult ki közöttük. Az elsőfokú bíróság az ítélet 30. oldal negyedik bekezdésben részletesen és helytállóan indokolta meg, hogy miért van döntő szerepe az időpontoknak. Tekintettel arra, hogy a sértett előadását e körben sem cáfolta meg más bizonyíték, a másodfokú bíróság a tényállás akként pontosította a 3. oldal első bekezdés első mondatában, hogy a vádlott 11 óra körül ébredt fel.

A sértett az aznap kialakult vita okaként mindvégig azt a tényt jelölte meg, hogy kiöntötte az általa talált alkoholt. Azt, hogy ez kettejük között konfliktus tárgya lehetett, megerősíti az igazságügyi szakértői vélemény, mely az édesanya alkoholproblémáját - az alkohol kóros használatát - feltárta. A sértett vallomását alátámasztotta még a helyszíni szemle jegyzőkönyv is (nyomozati iratok 65. oldal) és a fényképmelléklet (nyomozati iratok 118. oldal), mely szerint a szemetes edényben megtalálták az üveget.

A sértett azon következetes előadását, miszerint a forrásban lévő víz nem egy véletlen baleset következtében került rá, hanem a vádlott öntötte a sértetre, alátámasztotta nemcsak az elsőfokú bíróság által helyesen mérlegelt bizonyítékok sora - így az orvos-szakértői vélemény, a bizonyítási kísérlet, a Mentőszolgálatra és a Tűzoltóságra érkezett hívás tartalma és a tanúk vallomása -, hanem a másodfokú bíróság által a történeti tényállásba is beemelt tény, miszerint a sértett 158,5 cm magas volt, míg a gáztűzhely 85 cm. Ez a magasságkülönbség ugyanis kizárja, hogy a vádlott és a sértett huzakodott a lábassal, mert azt legalább 70 cm-re fel kellett volna emelniük ahhoz, hogy az orvosilag igazolt égési sérülések bekövetkezzenek az arcon és a mellkason. Ilyen körülményről viszont maga a vádlott sem számolt be.

A vádlott a nyomozás során olyan tartalmú vallomást tett, hogy a jobb csuklójára ráfolyt a forró víz, ennek a nyoma látszódot is (nyomozati iratok 691. és 701. oldal), majd a tárgyaláson az orvos-szakértő vélemény ismeretében már akként nyilatkozott, hogy a nyakáig fröccsent a víz (elsőfokú bírósági iratok 16. számú jegyzőkönyv 6. oldal). E körben visszautal a másodfokú bíróság a személyi körülmények körébe beemelt pszichológus szakértői vélemény azon megállapítására, hogy a vádlottnál énvédelmi célzatú, információ-visszatartó stratégia valószínűsíthető (nyomozati iratok 653. oldal). A vádlott fentebb részletezett magatartása e szakértői megállapításnak pontosan megfelel.

A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy jelen esetben a sértett folyamatos bántalmazása történt, amely egyre durvább formában nyilvánult meg a vádlott részéről. Ez a vádlotti magatartás megfelel a pszichológus szakértői véleményben foglalt azon megállapításnak, hogy konfliktushelyzetekben labilissá-indulatossá válik (nyomozati iratok 649. oldal), itt pontosan ez a tulajdonsága mutatkozik meg.

A folyamatos bántalmazással kapcsolatosan kiemelendő, hogy az a sértett szidalmazásával kezdődött, majd a vádlott két kézzel ütlegelte a hátán és tenyérrel az arcán. Ezután a fél literes lábas tartalmát - mely forró leves volt - öntötte a gyermekre. Ezt követően pedig „most megdöglesz!” felkiáltással az öt literes edénybeli, forrásban lévő tésztás vizet öntötte a sértetre. A tényállás e részben pontosításra is került, ugyanis a sértett vallomása alapján egyértelmű, hogy a forrásban lévő vízben a tészta is benne volt.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 32-33. oldalán elemezte a vádlottnak az eseménysor utáni magatartását, melyre részben a ténytanúk, részben egyéb okirati bizonyítékok állnak a rendelkezésre. Az e körben tett - egyébként iratszerű és logikus - mérlegelést az ítélet tábla az alábbiakkal egészíti ki:

A vádlott saját nyilatkozata szerint a cselekmény elkövetése után feltakarította a vizet, összesöpörte a tésztát és azt a szemetes edénybe dobta (nyomozati iratok 699. oldal). E vallomását alátámasztotta a 2010. december 16. napján készült, a 175. oldalon lévő rendőri jelentés is, mely tartalmazza, hogy a házkutatás során megtalálták a penészes, főtt spagettit a szemetesben. Az elsőfokú bíróság a tényállásban e releváns vádlotti magatartást nem rögzítette, a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján a 3. oldal második bekezdés első mondatot ezzel kiegészítette.

Az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott azzal, hogy a vádlott segítő magatartást tanúsított-e. A sértett segélyhívására a Mentőszolgálat diszpécserével valószínűleg nem hitt a gyermeknek és azt mondta neki, hogy adja át a telefont a vele egy lakásban tartózkodó felnőttnek (nyomozati iratok 231. oldali jelentés), de a sértett ezt elutasította. Ebből pedig az a következtetés vonható le, hogyha a gyermek az édesanyja részéről bármilyen segítő szándékot észlelt volna, átadta volna neki a telefont, mivel ez nem történt meg, arra utal és azt a sértetti előadást erősíti meg, hogy a vádlott nem segített neki.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelmű cáfolatot nyert az a vádlotti védekezés, hogy ő is értesítette a mentőket. Ugyanis a nyomozati iratok 219. oldali irat szerint a segélyhívás a telefonról érkezett, amely a sértett édesapjának száma (nyomozati iratok 419. oldal). A vádlott vonalas és mobil telefonjáról segélyhívást nem rögzítettek (nyomozati iratok 229. oldal, bírósági iratok 34. szám alatti megkeresés). A segélyhívások pontos időpontja, a mentőszolgálat értesítése, majd a helyszínre érkezésük és távozásuk az iratok alapján egyértelműen megállapítható volt, ezeket az ítélet tábla a tényállásban feltüntette.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

Helyesen járt el akkor is, amikor a cselekmény minősítése tekintetében az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 15. számú irányelvben foglaltakat követte, azonban a másodfokú bíróság e körben eltérő álláspontra helyezkedett.

A tárgyi tényezők körében az elkövetés eszközét vizsgálva nem hagyható figyelmen kívül az igazságügyi orvos-szakértő tárgyalási nyilatkozata, mely szerint az általános élettapasztalat szerint, ha valakit 2,5-3 liter 100 Celsius fokos folyadékkal leöntenek, akkor számolni kell azzal, hogy ott helyben, orvosi beavatkozás nélkül meghalhat. Egy laikusnak is számolnia kell azzal, hogy a folyadék mennyisége, hőmérséklete, a sértett ruházata alapján a halál bekövetkezésének potenciális veszélye fennáll (elsőfokú bírósági iratok 35. számú jegyzőkönyv 19-21. oldal). Maga a vádlott is úgy nyilatkozott, hogy hallotta, milyen súlyos sérülést tud okozni a forrásban lévő víz, illetve, hogy az égési sérülésbe is bele lehet halni (elsőfokú bírósági iratok 16. számú jegyzőkönyv 8-9. oldal).

A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy az elkövetés eszközéből nem lehet az élet kioltásának szándékára következtetni, ugyanis a mosogatóban ott volt egy kés is, amely tipikus eszköznek minősül és ölési szándék esetén a vádlott azt is használhatta volna. E körülménynek egyenes szándékkal elkövetett cselekmény esetén lenne jelentősége, itt viszont egy indulat vezérelte magatartásról beszélhetünk, amelynek lehetséges következményébe, a sértett halálába a vádlott belenyugodott.

Az elkövetés körülményei, a cselekmény közben tett kijelentése és az alanyi tényezők körében az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy egy folyamatos, egyre durvuló bántalmazás valósult meg a vádlott részéről és nem egy egyszeri aktusról volt szó. Ez megfelel azon szakértői megállapításnak is, miszerint a vádlottnál dinamikus, indulatos, hiszteroid megnyilvánulások alakulhatnak ki konfliktushelyzetekben.

Az eseménysor a sértett szidalmazásával kezdődött, majd a vádlott két kézzel ütlegelte a sértettet a hátán és tenyérrel az arcán, ezt követően pedig fél liter forró levest öntött a gyermekre, majd „most megdöglesz!” felkiáltással az öt literes edénybeli, forrásban lévő tésztás vizet öntötte rá. Nem zárható ki, hogy a vádlott testi sérülés okozására irányuló szándékkal kezdte először kézzel és ököllel ütni a gyermeket, majd felpofozta, illetve a fél liter forró levest ráöntötte. Ezt követően azonban szándéka átfordult és a „most megdöglesz!” felkiáltás után olyan cselekedet következett, amely a kijelentés komolyságát támasztotta alá, az öt literes edényben forrásban lévő tésztás vizet ráöntötte a sértettre. Ekkor már számolnia kellett a halálos eredmény bekövetkezésének lehetőségével és ebbe belenyugodva cselekedett.

A sérülés helyét és jellegét vizsgálva megállapítható, hogy az igazságügyi orvosszakértő véleménye és tárgyalási nyilatkozata (elsőfokú bírósági iratok 35. számú jegyzőkönyv 19. oldal) szerint a halál kialakulásának reális veszélye az érintett testfelület nagyságából és a sérülések mélységéből adódóan fennállt. Ott, abban a helyzetben a másod- és harmadfokú égési sérülés esetén súlyos folyadékvesztés alakulhat ki, illetve fertőzésveszély. A halál bekövetkezésének reális veszélye harmadrészt a fájdalom okozta sokk miatt is fennállt.

A másodfokú bíróság nem osztotta azt az álláspontot sem, amelyet a vádlott cselekmény elkövetése utáni dermedt állapotával kapcsolatban fejtett ki az elsőfokú bíróság. A bizonyítékok alapján ugyanis leszögezhető, hogy a mentők és a rendőrség megérkezéséig eltelt kb. fél óra alatt a vádlott a gyermekének történő segítségnyújtás helyett feltakarított, ezáltal eltüntette a bűncselekmény nyomait, majd bezárkózott a fürdőszobába, megfürdött és haját mosott, és egy védekezési stratégiát dolgozott ki, az eseményt véletlen háztartási balesetnek állította be. Mindez nem arra utal, hogy leblokkolt és abban a helyzetben nem tudott adekvátan cselekedni, hanem éppen ellenkezőleg, egy tudatosan végiggondolt cselekménysorról van szó. A vádlott a cselekmény után racionális magatartást tanúsított, a saját érdekkörébe tartozó cselekvősegeket végzett, míg gyermeke állapota iránt mindvégig közömbös magatartást tanúsított, erre utal az a tény is, hogy a sértettnek segítséget nem nyújtott és hozzá orvost sem hívott.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott szándéka nem csupán testi sérülés előidézésére, bántalmazásra irányult, hanem tudata átfogta a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, amelybe belenyugodott.

Az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 15. számú irányelv szerint „a különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés megállapításánál elsősorban emberiességi, valamint erkölcsi szempontok a meghatározók. A különös kegyetlenség fogalma alá az átlagosat lényegesen meghaladó, rendkívüli embertelenséggel, brutalitással, gátlástalanul, az emberi méltóság mély megalázásával vagy az elkövető emberi mivoltából kivetkőzve véghezvitt ölési cselekmények vonhatók.”

Elsősorban a sértettnek okozott sérülések száma, súlya és jellege alapján állapítható meg az elkövetés különösen kegyetlen módja. Az állandó bírói gyakorlat szerint az ilyen fokú és kiterjedésű égési sérülés okozása az átlagot lényegesen meghaladó fájdalommal jár, mely rendkívüli embertelenséggel véghezvitt cselekmény, ezért a különös kegyetlenség, mint minősítő körülmény fogalmi körébe tartozik.

A sértett a cselekmény elkövetésekor tizennegyedik életévét nem töltötte be.

Mindezekre tekintettel a vádlott cselekményének helyes minősítése a Btk. 166. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés d.) és i.) pontjai szerint minősülő különös kegyetlenséggel, tizennegyedik életévét be nem töltött személy ellen elkövetett emberölés büntettének a Btk. 16. § szerinti kísérlete.

A büntetés kiszabása körében értékelendő körülmények a minősítés megváltoztatására tekintettel korrekcióra szorulnak.

A másodfokú bíróság a súlyosító körülmények köréből mellőzi a kiskorú gyermek sérelmére elkövetést, mivel ez a cselekmény minősítő körülménye. Viszont a vádlott terhére kell értékelni a cselekmény kétszeres minősülését.

Enyhítő körülmény az elsőfokú bíróság által felsoroltakon túl a cselekmény kísérleti szakban megrekedése és az eshetőleges szándékkal történő elkövetés.

A vádlott cselekménye kiemelkedő tárgyi súlyú, 10 évtől 20 évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett. Az elsőfokú bíróság által kiszabott mértékű szabadságvesztés büntetés a cselekmény minősítésének megváltoztatására tekintettel enyhe és nem szolgálja a Btk. 37. §-ban megfogalmazott büntetési célok elérését sem. Ezért a kiszabott büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés helytálló.

A másodfokú bíróság azonban - az ügyészi állásponttól eltérően - figyelemmel a nagyszámú és jelentős nyomatékú enyhítő körülményekre, lehetőséget látott a Btk. 87. § (2) bekezdés a.) pontja szerinti enyhítő szakasz alkalmazására. Így a szabadságvesztés tartamát - a mellékbüntetés tartamának érintetlenül hagyása mellett - 7 évre súlyosította. E büntetés megfelel a büntetési céloknak, arányban áll a cselekmény tárgyi súlyával, a vádlott alanyi társadalomra veszélyességével, a bűnösség fokával és a büntetéskiszabási körülményekkel.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés mértékéből kiindulva ez nem tekinthető a büntetés jelentéktelen megváltoztatásának (Be. 371. § (2) bekezdés és Bkv. 16. számú kollégiumi vélemény).

A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata a Btk. 42. § (2) bekezdés b/2. pont alapján fegyház.

A vádlott a Btk. 47. § (2) bekezdés I. fordulata alapján büntetése legalább 4/5 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

A másodfokú bíróság az előzetes fogvatartásban töltött - és a szabadságvesztésbe a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdés alapján beszámítani rendelt - idő utolsó napját az ítélet kihirdetésének napjában - mely 2012. január 9. napja - megjelölte.

A törvényszék az eljárás során lefoglalt bűnjelek tekintetében helytálló rendelkezést hozott, azonban elmulasztotta feltüntetni a bűnjelkezelőt, illetve a 10. tétel alatti bűnjel bevételi számát, ezzel a másodfokú bíróság az ítélet rendelkező részét pontosította.

Az elsőfokú bíróság a bűnügyi költség teljes összegének meghatározásakor számítási hibát vétett, ugyanis az eljárás során 26. és 39. számú jogerős végzésekkel megállapított szakértői díjat a költségjegyzékbe nem vezette be. Ezeket is figyelembe véve a másodfokú bíróság a felmerült bűnügyi költség összegét 604.383.- forintra helyesbítette.

A másodfokú bíróság a védő bűnügyi költség összegének mérséklése érdekében bejelentett fellebbezését nem találta alaposnak.

A felmerült bűnügyi költség nagy része szakértői díj. A szakértők bevonására indokoltan került sor, ezek nem tekinthetők szükségtelen bizonyításnak. A vádlott bűnösségét gyermeke sérelmére elkövetett, kétszeres minősítésű, élet elleni bűncselekményben állapította meg a bíróság, e cselekmény tárgyi súlyához mérten sem tekinthető a bűnügyi költség aránytalannak, ezért az ítéletábra nem látott indokot a bűnügyi költség egy részének megfizetése alóli mentesítésre.

A másodfokú bíróság az ítélet rendelkező részében a Be. 258. § (2) bekezdés b.) pontban meghatározott - a Be. 117. § (1) bekezdésben felsorolt - személyi adatok közül a vádlott születési helyét feltüntette.

Mindezekre tekintettel - a Be. 361. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen eljárva - a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 372. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Egyéb, a törvénynek megfelelő rendelkezéseit pedig a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (1) bekezdés és a Be. 338. § (1) bekezdés alapján a vádlott viseli.

A Fővárosi Ítéletábra ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2013. év január hó 23. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Sárecz Szabina Martina sk.

előadó bíró

Dr. Magócsi István

bíró

A **Fővárosi Törvényszék** 2012. év január hó 09. napján kelt **21.B.860/2011/49.** számú ítélete a Fővárosi Ítéletábra mint másodfokú bíróság 5.Bf.124/2012/9. számú ítéletében foglalt változtatásokkal **2013. év január hó 23. napján jogerős és végrehajtható.**

Budapest, 2013. év január hó 23. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő